

Ibrány Város Önkormányzata

**Szociális Szolgáltatásszervezési
Konceptiójának**

felülvizsgálata

Tartalomjegyzék:

I. Bevezető

II. Helyzetkép

III. Szociális ellátó rendszer típusai, formái

IV. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

V. Jövőbeli feladatok

I. Bevezető

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Sztv.) 92. §. (3) bekezdésében meghatározottak alapján Ibrány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadta a Szociális Szolgáltatásszervezési Koncepcióját (továbbiakban: Koncepció) a 222/2004. (XII. 21.)KT.számú határozatával.

A törvényi előírás szerint a Koncepciót két évente felül kell vizsgálni, a Koncepcióban kitűzött célok megvalósításának elemzése, a szociális ellátó rendszer aktualizálása, illetve a további célok meghatározása érdekében.

A Koncepció bevezető soraiban utal arra, hogy a szociális célkitűzések, fejlesztések Tendzin Gjaco alábbi sorainak szem előtt tartásával kerültek megfogalmazásra:

*„ Mindjárt születésünk pillanatában szüleink jóságára, gondoskodására szorulunk.
Később, amikor betegségek gyötörnek minket és megöregszenk, megint mások gondoskodására és jóságára leszünk utalva.
Mivel életünk kezdetén és végén mások törődnek velünk, hogyan tudnánk mi életünk derekán nem törődni másokkal? ”*

A Koncepció két éves felülvizsgálata ad választ arra, hogy a fenti sorok szellemében készült jövőkép, alapelvek és szociálpolitikai értékek, valamint intézkedési terv gyakorlati végrehajtása is Tendzin Gjaco szavain alapul-e. **Törődünk másokkal?**

II. Helyzetkép

A Koncepció első részében helyzetképet ad a város demográfiai, statisztikai mutatói alapján. Megfogalmazza a népességfogyás, elöregedés társadalmi problémájának helyi szintű megjelenését, a probléma-kezelés szükségességét.

Az eltelt két év alatt nem következett be javulás e téren, a jövőben sem várható pozitív változás, ami a szociális ellátó rendszer mind fejlettebb, szélesebb körű kiépítését igényli.

év	létszám	60 éven felüliek	születés	halálozás
2006	7076	1167	86	73
2007	7091	1349	86	84
2008.09.30-ig	7025	1011	51	38

Az elöregedés mellett a munkanélküliség, a többszörösen hátrányos helyzetű kisebbség problémája a továbbra is megoldásra váró feladat.

Ibrány városban a regisztrált munkanélküliek száma az elmúlt évekhez képest alig mutat eltérést. Átlagosan havonta 300-400 fő a munkanélküli.

Természetesen a regisztrált munkanélküliek száma azért ilyen magas településünkön, mert évek óta nagy hangsúlyt fektettünk arra, és tevékenyen közreműködtünk abban, hogy lehetőleg minden ibrányi lakos, aki nem áll munkaviszonyban regisztrált legyen. Ennek eredményeként szerepel már önkormányzatunk évek óta és jelenleg is a Kormány által meghatározott „hátrányos, illetve leghátrányosabb települések „kategóriájában. Ennek a gyakorlati jelentősége abban nyilvánul meg, hogy a pályázatok elbírálásában az e kategóriába sorolt települések kedvezőbb elbírálás alá esnek vagy magasabb támogatási arányhoz juthatnak.

A munkanélküliség elsősorban a kevésbé iskolázottakat, a szakképzettség nélkülieket sújtja, bár már egyre nagyobb arányt képviselnek a diplomás (főiskolás) vagy középfokú végzettséggel rendelkező álláskereső is.

Településünkön a regisztrált munkanélküliek közül (2004. év) 232 fő (2005.év) 257 fő 200-300 fő részesül rendszeres szociális segélyben, a többi munkanélküli a Munkaügyi Központtól részesül valamilyen ellátásban (munkanélküli járadék, álláskeresői támogatás) vagy pedig a könnyebb elhelyezkedési szándék miatt csak regisztrált munkanélküli, ami semmilyen ellátással nem jár.

A városban élő mintegy 330 roma családban a munkaképes korú felnőtt lakosság 65-70 %-a munkanélküli. Ebből a nők aránya: 62%, a férfiaké 38%.

A munkanélküliség és a vele járó szegénység mellett halmozódnak problémáik a rossz egészségügyi helyzetükkel, lakásgondjaikkal. A munkaerő-piacról való kiszorulásuk, az egyre kilátástalanabb élethelyzetük meghatározó szereppel bír a felnövekvő gyermekek magatartásformájának kialakulásában, társadalmi beilleszkedésükben. A hatékony segítségnyújtás közös érdek.

III. A szociális ellátórendszer típusai és formái

A Koncepció második részében a szociális ellátórendszer típusait, formáit jeleníti meg.

A pénzbeli és természetben nyújtott ellátások formái nem változtak az elmúlt két év során, továbbra is az alábbi juttatásokat veheti igénybe a rászorult lakosság:

- a, ápolási díj
- b, köztemetés
- c, lakásfenntartási támogatás
- d, temetési segély
- e, átmeneti segély
- f, közgyógyellátás méltányosságból
- g, rendszeres szociális segély
- h, időskorúak járadéka

A Koncepcióban elemzett 2008. évi adatok, valamint a megelőző két év adatainak összevetése mutathatja az egyes támogatások szükségességét, illetve a lakossági elvárást.

Ápolási díj:

Ápolási díj alanyi jogon	2006	2007	2008
Részesítettek száma	13	28	45
Összeg E/Ft	4.642	10.589	8.838

Ápolási díj méltányosságból	2006	2007	2008
Részesítettek száma	19	23	23
Összeg E/FT	5.966	6.543	4.454

Köztemetés:

	2006	2007	2008
Köztemetés száma	3	3	1
Összege E/Ft	435	186	171

Lakásfenntartási támogatás:

Lakásfenntartási támogatás	2006	2007	2008
Részesítettek száma	768	763	619
Összege E/Ft	44.969	46.640	27.741

Temetési segély:

Temetési segély	2006	2007	2008
Részesítettek száma	45	70	34
Összege E/Ft	450	700	340

Átmeneti segély:

Átmeneti segély	2006	2007	2008
Részesítettek száma	215	237	204
Egy főre eső átlag/Ft	22.637	20.687	22.819
Összeg E/Ft	4.867	4.903	4.655

Közgyógyellátás:

Közgyógyellátás	2006	2007	2008
Alanyi jogon részesült/fő	197	172	215

Méltányossági/fő	98	146	34
Normatív/fő	143	79	145
Összesen/fő	438	397	394
Összesen/ft	3.084	3.594	667

Rendszeres szociális segély:

Rendszeres szociális segély	2006	2007	2008
Részesítettek/fő	354	427	279
Összeg E/Ft	74.513	121.644	93.881

Időskorúak járadéka:

Időskorúak járadéka	2006	2007	2008
Részesítettek száma	1	1	2
Összeg E/Ft	293	335	222

A pénzbeli támogatások statisztikai adatai mutatják, hogy a szociálisan rászorultak ellátása a jövőben is fontos feladata az Önkormányzatnak. A munkanélküliek, a kis-nyugdíjasok, a létminimumból élők számának csökkenése nem várható az elkövetkezendő években. A társadalmi, gazdasági helyzet egyre bővíti azt a kört, akik segítségre szorúlnak, akiknek a szociális segély jelenti a megélhetést.

IV. Személyes gondoskodást nyújtó ellátások

A Konceptió a pénzbeli támogatásokat követően a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat elemzi

A Konceptió készítésekor a szolgáltatásokat az Idősek Otthona látja el. Jelenleg is ez az intézmény nyújtja a különböző szociális ellátásokat, de más szervezeti formában.

Az Idősek Otthona által nyújtott szolgáltatások alakulását a következő statisztikai adatok szemléltetik:

Idősek Otthoni ellátás:

megnevezés	2008.	megelőző éven alapuló adat
férőhelyszám	50	50
átlagos létszám	54	50
kihasználtság	100 %	100%

Nappali szociális ellátás:

megnevezés	2008.	megelőző éven alapuló adat
férőhelyszám	60	60
átlagos létszám	60	68
kihasználtság	100%	100%

Házi segítségnyújtás:

megnevezés	2008.	megelőző éven alapuló adat
Gondozotti létszám	11	9

Szociális étkeztetés :

megnevezés	2008.	megelőző éven alapuló adat
igénybe vevők száma/fő	8	7

Az étkeztetés a lakossági szükségleteknek megfelelően történhet helyben fogyasztással. Az étel elvitelével és házhozszállítással.

Az étkeztetés feladatánál megemlítenő, hogy az ebéd 400ft-ba kerül, de sajnos van olyan eset is, aki jövedelemmel nem rendelkezik, szociális rászorultság alapján megkapja az ebédet. Jelenleg 2 fő veszi igénybe.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

2006.évtől nyújtja ezt a szolgáltatást a **43 db** készülékkel. A gyakorlatban bevált fontos szerepére tekintettel indokolt az ellátás bővítése készülék-szám növeléssel, valamint kistérségi szintű kiterjesztéssel.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást igénylő többsége szintén idős, rászoruló ember. A rendelkezésre álló 43 db készülékből jelenleg az összes kihelyezésre került.

Családsegítés:

megnevezés	2008.	megelőző éven alapuló adat
szolgáltatást igénybevevő/fő	1521	1724
esetkezelés	1674	1893
-ebből: szociális, mentális	506	434
életvezetési	211	232

Közösségi ellátás, támogató szolgálat:

2006. 01. 01-től került bevezetésre a közösségi ellátás és támogató szolgálat. Kezdetben városi szinten működött, majd a kistérségi települések is csatlakoztak a fenntartáshoz, lakosságuk ellátása érdekében.

A közösségi ellátás a pszichiátriai vagy szenvedélybetegek lakókörnyezetében történő gondozása, továbbá gyógyulásuk és rehabilitációjuk elősegítése.

A támogató szolgálat a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli segítségnyújtás biztosítása.

Támogató szolgálatok:

- Feladat- ellátási szerződés keretében a Református egyház által működő támogató szolgálatot a megelőző év adatai (2007 év: 30 fő) szerint 2008 évben 38 fő vette igénybe a támogató szolgálatot.

- Megállapodás keretében a Szalmaszál által működő Támogató szolgálatot 2007évben 39 fő 2008 évben 34 fő vette igénybe.

A támogató szolgálat a szolgáltatásokat teljes körűen biztosítja. Biztosítja az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutást, az általános egészségi állapotnak és a fogyatékoság jellegének megfelelő egészségügyi-szociális ellátásokhoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzájutás személyi és eszközfeltételeit.

Fenti statisztikai adatok olyan számszerű tények, amelyek mögött ellátásra szoruló emberek sorsát is látni kell. Látni kell, hogy a mások törődéséért kinyújtott kéz, segítő kézfogásra talált, az Önkormányzat által működtetett szociális ellátórendszerben.

V. Jövőbeli feladatok

A Koncepció befejező részében meghatározza a jövőképen alapuló alapelveket, a fő célokat valamint a jövőbeli feladatokat.

Az alapelvek változatlan érvényűek, de a Koncepció fő célja is változtatás nélkül tűzhető ki a következő két évre, az alábbiak szerint:

„az önkormányzat meghatározza azokat a szociális szolgáltatásokat, amelyek színvonalas működtetésével kivívható az állampolgárok szociális elégedettsége, megteremthető a helyi lakosság szociális biztonsága.

Ennek érdekében a koncepció felméri a meglévő szolgáltatásokat, értékeli azokat, és utat mutat a további fejlesztés irányába.”

A kitűzött cél szellemében megfogalmazott feladatok nagy része megvalósult, illetve folyamatos a végrehajtása, egyes területek pedig további fejlesztésre várnak.

Megvalósított feladatok:

Szociális **információs szolgáltatás** bevezetését tűzte ki célul a Konceptió a lakosság megfelelő, széleskörű és szakszerű tájékoztatás érdekében. A szolgáltatás a Családsegítő Szolgálat keretében működik.

A támogató szolgálat létrehozásának feladatát szintén megvalósította az Önkormányzat.

Nappali ellátás bővítését irányozta a Konceptió a szociálisan és mentálisan támogatásra szoruló lakosság számára. Az 50 férőhelyes Idősek Otthona biztosítja a lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére, valamint napközbeni étkeztetésre.

Folyamatosan végrehajtandó feladatok:

Az Sztv-ben meghatározott természetbeni és pénzbeli juttatásokat folyamatosan biztosítja az Önkormányzat, törekedve arra, hogy mind szélesebb kör számára elérhetővé váljon a támogatás.

A szociális intézményrendszer fenntartása és működtetése mindennapi kiemelt feladatként jelentkezik. Az átszervezés, a bővülő feladatokhoz igazodó létszámnövelés, a rendszeres szakképzés alapozza meg azt, hogy a fenntartás és működtetés mellett egyre színvonalasabb szociális szolgáltatást kaphat a város lakossága.

Térségi feladatok ellátása a többcélú kistérségi társulás keretében

További célkitűzések:

A Konceptió feladatul tűzte ki a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fejlesztését, az időskorúak teljes körű ellátását, valamint a munkahelyteremtés elősegítését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás készülék-számának és ellátási területének növelése. További fejlesztési irány az ellátás kiterjesztése a kistérség valamennyi településére.

Az akadálymentesítés terén folyamatos fejlesztések, az Önkormányzat megragad minden pályázati lehetőséget a továbblépés érdekében.

A munkahelyteremtést célzó vállalkozói támogatások fenntartásával, ipari park kialakításával, közhasznú és közcélú munka szervezésével javíthatja az Önkormányzat a lakossági foglalkoztatás, a helyi munkaerő-piac helyzetét.

A változatlanul fennálló célkitűzések mellett szerepeltetni kell a következő évek feladatai között a fogyatékosok és a szenvedélybetegek nappali ellátásának biztosítását, a csökkent munkaképességű emberek foglalkoztatása.

A Konceptió felülvizsgálataként összegezhető, hogy az Önkormányzat a szociális juttatások folyamatos biztosításával, a szociális intézmények fenntartásával és működtetésével elérhetővé tette a város lakossága számára a szociális szolgáltatásokat. A Konceptióban kitűzött feladatok határidőben megvalósultak, a jövőbeni célok megvalósítása pedig továbbra is elérendő feladatként szerepel.

„ Törődünk másokkal?” Minden ember törődést igényel, de az idős, a rászorult, a fogyatékos, a szenvedélybeteg, a hajléktalan kicsit többet. Ezt a többet hivatott szolgálni a szociális ellátórendszer.

A fenti statisztikai adatok tükrözik, hogy a város szociális ellátórendszere betölti szerepét, a törődést igénylő lakosság széles körének nyújt szolgáltatást, és folyamatosan bővíti az igénybevételi lehetőségeket.

Határozati javaslat:

Ibrány Város Önkormányzati Képviselő-testülete a város Szociális Szolgáltatásszervezési Konceptiójának felülvizsgálatát megtárgyalta és azt elfogadja.